АСБ – ДОРОЖНЯ КАРТА РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЛЕКСНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ ДО 2030 РОКУ

Строки та виконавці запропоновані АСБ для міжвідомчого погодження в межах законодавчих повноважень. Виконання оцінюється окремо за ухваленим рішенням, фактичним запуском механізму та ринковим результатом.

№ та напрям	Рішення та заходи	Етапи і строки	Рекомендовані виконавці	Результат і показник виконання	Умови запуску та контроль
1. Система показників	КМУ визначає міжвідомчий механізм координації Стратегії. НБУ разом із профільними органами запроваджує регулярні показники охоплення, доступності, якості, конкуренції та вартості регулювання. Для кожного показника визначити зміст, період, одиницю, джерело, спосіб розрахунку і статус даних. Розширити машинозчитувану статистику. Щороку оновлювати макроекономічні припущення, стрес-тести, базу зайнятості, чисельності населення та транспортних засобів.	Координація і методики – до II кв. 2027; базова публікація – III кв. 2027; далі щороку; проміжний перегляд – 2028; підсумковий – 2030	КМУ – координація; НБУ – страхова статистика; Держстат, ПФУ та профільні органи – відповідні дані; професійні об'єднання – участь у методиці	Регулярні відкриті дані та щорічний звіт із поясненням відхилень і коригувальними діями. Базовий орієнтир 2030 року: 146,5 млрд грн премій, або 107,6 млрд грн у цінах грудня 2025 року; частка у ВВП – 0,97%. Грошові показники оцінюються разом з охопленням і якістю.	Для нових показників спочатку встановити методику й базове значення. Відокремлювати чинні договори, застрахованих осіб і об'єкти, факт та розрахункові оцінки. Позачерговий перегляд – за суттєвої зміни війни, доходів, міграції, кредитування чи перестрахування.
2. ОСЦПВ: охоплення і цифровий контроль	Узгодити методику визначення кількості транспортних засобів, що фактично експлуатуються. Поєднати дані МТСБУ, реєстрації та законного контролю руху для перевірки чинності ОСЦПВ. Перед підвищенням страхових сум оцінювати тариф, доступність, незастрахованість, капітал і перестрахування. Міжнародні договори «Зелена картка» обліковувати окремо.	Методика та інтеграція – IV кв. 2026 – III кв. 2027; контроль і оцінка доступності – 2027–2030	НБУ – методика і регулювання; МТСБУ – страхові дані; МВС, ГСЦ МВС, Нацполіція – реєстри і контроль у межах повноважень	Умовна ціль – не менше 90% активного парку до 2030. Потрібний ефект контролю – близько 12,5 в.п. відносно варіанта з ціновим впливом; значення перевіряється за фактичними даними після запуску.	Якщо ціна зростає швидше доходів і фізичне охоплення падає, темп наступного кроку має бути переглянутий у межах права ЄС.
3. Імплементація Директиви щодо автоцивільної відповідальності (MID)	Поетапно імплементувати MID із чіткими датами застосування, оцінкою тарифного ефекту та підготовленими НПА. Не запускати повні транскордонні механізми до появи належної міжнародно-правової основи.	Законодавчий пакет – I–II кв. 2027; застосування – поетапно 2027–2030	ВРУ / НБУ	Виконані етапи MID без тарифного шоку та без погіршення цілі фізичного охоплення.	Формальне наближення страхових сум не є самостійним показником успіху. Транскордонні норми відкладати до юридичної готовності.
4. КАСКО	Регулярно вимірювати кількість чинних договорів і транспортних засобів із КАСКО, окремо повне, обмежене та воєнне покриття. Розвивати страхування через оновлення автопарку, кредитування і лізинг. Забезпечити прозорий вибір страховика, об'єктивні критерії допуску та недискримінаційний доступ до кредитних і лізингових програм.	Статистика – до III кв. 2027; правила доступу – 2027–2028	НБУ / АМКУ	Фізична база КАСКО вимірюється коректно; орієнтир 2030 – близько 550 тис. активних договорів; кредитні та лізингові програми не закривають конкуренцію.	Зростання кількості вузьких або коротких договорів без зростання реального захисту не вважається виконанням.
5. ДМС: доступність для роботодавців і громадян	Запровадити регулярне порівняння ціни однакового пакета ДМС для різних розмірів колективу, включно з МСП. Підготувати законодавчі зміни щодо податкової знижки фізичних осіб і перегляду обмежень фінансування ДМС роботодавцями. Розрахувати бюджетну вартість та очікуване додаткове охоплення. Забезпечити законний і захищений електронний обмін із системою охорони здоров'я.	Пакети, фіскальна оцінка та ухвалення змін – I–II кв. 2027 (для запуску з 01.01.2028 – до 30.06.2027); електронний обмін – 2028. Затримка рішення потребує перегляду дати запуску та прогнозу.	Мінфін – податкова пропозиція; МОЗ, НСЗУ – медична взаємодія; НБУ – моніторинг; ВРУ – закон; страховики і роботодавці – впровадження	Більше реально застрахованих людей, орієнтир – близько 2,1 млн осіб до 2030 року; порівнянна ціна однакового пакета для МСП; менші адміністративні витрати врегулювання.	Загальне охоплення ДМС включає працівників, членів сімей та інших осіб. Додаткове залучення завдяки стимулу враховується з дати його фактичного запуску; затримка зменшує результат до 2030 року. Обмін медичними даними – після визначення правових підстав і захисту інформації.
6. ДМС – медичне забезпечення іноземців	Створити працездатний механізм медичного страхування або гарантованої оплати допомоги для іноземців, які тимчасово перебувають в Україні: визначити категорії, винятки, контроль чинності договору та фактичну компенсацію медичним закладам.	Правовий аудит і модель – 2027; запуск за готовністю – з 2028	КМУ / МОЗ	Визначена фізична база зобов'язаних осіб, діє контроль покриття та механізм оплати наданої медичної допомоги.	Не дублювати категорії, медичне забезпечення яких уже врегульоване законом або міжнародним договором.

№ та напрям	Рішення та заходи	Етапи і строки	Рекомендовані виконавці	Результат і показник виконання	Умови запуску та контроль
7. Накопичувальне страхування життя: податки та інвестиції	Вирівняти податковий режим внесків роботодавця на довгострокове страхування життя з економічно близькими соціальними та пенсійними інструментами. Усунути повторне оподаткування вже оподаткованого накопиченого капіталу при виплатах. Розширити доступ до надійних довгострокових інвестиційних інструментів з належним ризик-менеджментом.	Підготовка та ухвалення податкових змін – I–II кв. 2027, до 30.06.2027 для планового запуску з 01.01.2028; інвестиційні правила – 2027–2028. Затримка скорочує доступний період набору.	Мінфін – податкові зміни; ВРУ – закон; НБУ, НКЦПФР – інвестиційні правила; страховики – корпоративні програми	До 2030 року – 179,6 тис. працівників у корпоративному накопичувальному страхуванні життя, близько 2% розрахункової бази найманих працівників. Надійні довгострокові активи краще відповідають страховим зобов'язанням.	Якщо податкове вирівнювання не набирає чинності з 01.01.2028, сценарій перераховується з фактичної дати запуску з окремою оцінкою темпу залучення працівників. Річні суми не переносяться механічно.
8. Накопичувальне страхування життя: збереження договорів і результат клієнта	Запровадити статистику збереження договорів за роком укладення через 1, 3, 5 і 10 років: внески, дострокові припинення, викупні та ануїтетні виплати, інвестиційний дохід і результат клієнта. Стандартизувати розкриття гарантованих і негарантованих сум, витрат та індексації. Узгодити розподіл початкових комісій і правила їх повернення при ранньому припиненні. Участь страховиків у пенсійних механізмах визначати разом із законодавчою моделлю пенсійної реформи.	Якість і розкриття – 2027–2028; пенсійна модель – 2028–2029 за готовністю	НБУ / НКЦПФР / Мінсоцполітики	Щорічні дані про збереження договорів і суми, отримані клієнтами; зрозуміле порівняння внесків, витрат та виплат. Пенсійні програми мають визначені правові підстави, фінансування і правила захисту накопичень.	Порівняння дострокових припинень із новими договорами характеризує два потоки за період, а не частку розірваних нових договорів. Значні втрати клієнтів при ранньому виході – підстава переглянути продукт, розподіл витрат, винагороди та інформування.
9. Податкова політика ризикового страхування	Підготувати скасування спеціального 3-відсоткового податку зі страхового доходу зі збереженням оподаткування прибутку. Розрахувати прямі бюджетні наслідки, зміну бази податку на прибуток, перехідні витрати та вплив на капітал, тарифи й охоплення. Узгодити фінансові та податкові дані одного складу страховиків і підготувати повний фіскальний паспорт законопроєкту.	Фіскальний паспорт, проєкт і ухвалення – I–II кв. 2027, до 30.06.2027 для запуску з 01.01.2028; оцінка наслідків – 2029–2030. Запуск залежить від ухваленого закону і перехідних положень.	Мінфін – проєкт і фіскальна оцінка; ДПС, НБУ – дані; КМУ – внесення; ВРУ – закон; страховики – впровадження	Ухвалений і застосовуваний режим без спеціального 3-відсоткового податку; зіставна оцінка зміни бюджетних надходжень, капіталу та доступності страхування.	Спеціальний податок повторно не додається до бухгалтерських податкових витрат. При скасуванні врахувати зміну бази податку на прибуток. Нарахування, касові надходження і показники різних років та вибірок обліковуються окремо.
10. Майно населення	Підготувати податкову знижку на страхування житла від пожежі й катастрофічних ризиків та адресну компенсацію премії для домогосподарств, яким знижка недоступна. У державних іпотечних та відновлювальних програмах забезпечити достатню страхову суму, прийнятну ціну і вільний вибір страховика. Добровільне приєднання з правом відмови перевірити економічною оцінкою та пілотом.	Оцінка і правила – 2027; основний запуск – 2028	Мінфін / КМУ / Мінрозвитку	До 2030 року – близько 1,65 млн активних договорів; більше фінансованих або відновлених об'єктів мають адекватне покриття.	Загальна обов'язковість страхування житла не запроваджується. Пілот розширюється після оцінки відмов, цінності покриття та бюджетної вартості додатково застрахованого житла.
11. Майно бізнесу та МСП	Розвивати страхування майна МСП через кредити, лізинг, інвестиційні та грантові програми з недискримінаційним доступом страховиків. Для ФОП і самозайнятих розвивати стандартизовані пакети: майно, відповідальність, здоров'я та перерва в діяльності; адресні податкові стимули оцінювати окремо.	2027–2028	Мінекономіки / банки / ринок	Зростає кількість застрахованих активів та страхових сум; орієнтир для майна бізнесу – близько 78 тис. активних договорів до 2030 року; для ФОП формується окрема статистична база.	Не нав'язувати одного страховика або канал. До появи статистики ФОП не встановлювати штучну преміальну ціль.
12. Майно бізнесу та МСП – аграрні й катастрофічні ризики	Забезпечувати щорічне достатнє бюджетне фінансування державної підтримки агрострахування, регулярно оновлювати стандартизовані умови програми та створити доступні карти катастрофічних і кліматичних ризиків для тарифікації, накопичення й перестрахування.	Агропідтримка – щороку; стандарти й карти ризику – 2027–2028	ЦОВВ з питань аграрної політики – програма; Мінфін – бюджет; профільні органи, страховики та перестраховики – стандарти і карти ризиків	Фактичне охоплення площ і страхових сум зростає; страховики та перестраховики мають кращу базу для оцінки накопичення катастрофічних ризиків.	Бюджетна підтримка вимірюється фізичним охопленням і якістю програми, а не лише освоєними коштами.

№ та напрям	Рішення та заходи	Етапи і строки	Рекомендовані виконавці	Результат і показник виконання	Умови запуску та контроль
13. Відбудова	Для проєктів публічного та міжнародного фінансування визначити прозорі вимоги до страхування ризиків проєкту. Забезпечити можливість участі українського первинного ринку та міжнародного перестрахування. Співвідношення утримання ризику українськими страховиками та міжнародного перестрахування визначати відповідно до ризиків і умов фінансування конкретного проєкту.	2027–2028	КМУ / Мінекономіки	Більша частка проєктів відбудови має попередньо профінансований страховий захист; вимірюються локальне первинне розміщення, локальне утримання ризику і міжнародна ємність.	Сам факт вимоги страхування не гарантує премію українському ринку. Не встановлювати умови, що суперечать закону або правилам міжнародного фінансування.
14. Чинні обов'язкові страхові механізми – інвентаризація і нормативне завершення	Провести консолідовану інвентаризацію всіх законодавчих вимог щодо обов'язкової наявності договору страхування. Для кожної визначити відповідального ЦОВВ, стан підзаконного регулювання, параметри покриття, страхові суми, порядок виплат, фізичну базу, контроль і фактичне охоплення. За результатами – завершити, актуалізувати або переглянути механізм.	Інвентаризація – IV кв. 2026 – II кв. 2027; нормативне завершення – III кв. 2027–2028	КМУ – координація; профільні ЦОВВ	100% виявлених вимог класифіковано; зростає частка чинних механізмів із повним нормативним та операційним забезпеченням.	Норма без працездатного механізму не вважається реалізованим страхуванням. Необґрунтовану або застарілу вимогу слід переглянути, а не автоматично допрацьовувати.
15. Чинні обов'язкові страхові механізми – цифровий контроль та ОПН	Для механізмів із чіткою фізичною базою створити цифрову ідентифікацію зобов'язаних осіб/об'єктів та перевірку чинності й безперервності договору. Для об'єктів підвищеної небезпеки (ОПН) забезпечити актуальний реєстр і реальний контроль охоплення.	2027–2028, поетапно	Профільні ЦОВВ / ДСНС	Зростає частка об'єктів, для яких чинність договору може бути перевірена автоматично; ОПН мають реальне, а не формальне страхове покриття.	Не створювати надмірні реєстрові вимоги там, де немає чіткої фізичної бази. Неповний реєстр не є доказом виконання.
16. Нові обов'язкові вимоги: перевірка готовності до запуску	Запровадити єдину перевірку готовності нового механізму: конкретний суспільний ризик, економічне обґрунтування, закон, підзаконна база, фізична база, мінімальне покриття, страхові суми, порядок виплат, контроль і наслідки, а також достатня страхова й перестрахова ємність.	Методика – до II кв. 2027; застосування – з III кв. 2027	КМУ / НБУ	Жодний новий обов'язковий режим не запускається до повної правової, економічної та операційної готовності.	За відсутності критичного елемента запуск відкладається. Приріст страхування завдяки новому механізму враховується лише після його фактичного введення в дію.
17. Відповідальність у будівництві, медицині та перевезеннях	Для будівництва і медичної професійної відповідальності визначити правові підстави відповідальності, оцінку шкоди, ідентифікацію зобов'язаних осіб, покриття, ліміти та контроль. Для таксі створити реєстр і перевірку договору на кожний автомобіль; відповідальність перед пасажирами врегулювати за класом 10. Нові транспортні категорії охоплювати після визначення їх статусу та страхової ємності.	2027 — підготовка, реєстр і організація контролю; 2028 — запуск будівництва, медицини та таксі за готовності; 2029–2030 — контроль	Профільні органи у сферах будівництва і транспорту, МОЗ – галузеві правила; ВРУ – закон; НБУ – страхові вимоги; Укртрансбезпека – контроль перевезень	Фактичне охоплення визначеної і легально ідентифікованої бази, виплати потерпілим і достатня страхова/перестрахова ємність.	Для медицини спочатку визначити стандарти відповідальності та врегулювання шкоди. Для таксі – правовий статус, реєстр і контроль. За затримки цих рішень строк запуску та прогноз охоплення переглядаються.
18. Спеціальні гарантії страховиків у митній сфері	Забезпечити конкурентний доступ страховиків, які мають прямо передбачене законом право гарантувати сплату митних платежів. Уточнити підзаконні правила за потреби та вести статистику кількості, сум, виконання і частки таких гарантій у митному забезпеченні. Спеціальний митний режим і страхування поруки врегульовувати окремо.	2027–2028	Мінфін / Держмитслужба	Публікується фактична участь страхового каналу у забезпеченні митних платежів; зрозумілі умови допуску, виконання вимог та відповідальності.	Право на спеціальну гарантію визначається законом. Ліцензія на страхування поруки за класом 15 сама по собі не замінює такого права.

№ та напрям	Рішення та заходи	Етапи і строки	Рекомендовані виконавці	Результат і показник виконання	Умови запуску та контроль
19. Авторизація, конкуренція та недискримінаційні закупівлі	Спростити авторизацію і погодження без повторного подання чинних документів. НБУ та АМКУ запроваджують обмін інформацією і моніторинг дискримінаційних вимог у тендерах, закупівлях, банківських та державних програмах. Створити канал повідомлень страховиків і професійних об'єднань; узагальнювати недопустимі критерії та перевіряти повторні порушення. Оцінювати вплив нових вимог на витрати, капітал, ціну, конкуренцію й охоплення.	Правила і канал повідомлень – 2027; спрощені процедури – 2027–2028; моніторинг закупівель та конкуренції – постійно до 2030	НБУ, АМКУ – у межах повноважень; уповноважені органи закупівель і замовники – усунення порушень; страховики та об'єднання – інформація	Публікуються строки погоджень, повторні запити, нові входи та капітал, кількість постачальників і концентрація. Виявлені необґрунтовані вимоги усуваються; повторні порушення відстежуються.	Зберігаються перевірки власності та джерел коштів. Моніторинг доповнює законні процедури оскарження закупівель. Стійке скорочення постачальників або відтік капіталу потребують аналізу причин і вартості регулювання.
20. Пропорційне регулювання – Solvency II	Прийняти законодавчий пакет Платоспроможності II (Solvency II) із прямим режимом пропорційності. Результати кількісної оцінки впливу (Quantitative Impact Study, QIS) за участю ринку використати до остаточного калібрування вимог. Оприлюднити звіт; на його основі затвердити узгоджений пакет НПА НБУ, таблицю відповідності праву ЄС і календар застосування.	QIS та оцінка витрат – до остаточного вибору параметрів і ухвалення закону, I–II кв. 2027; НПА – до IV кв. 2027; застосування – поетапно після достатньої підготовки.	ВРУ / НБУ	Чіткий законодавчий мандат, пропорційні режими, реальна оцінка впливу на капітал і витрати, перехідні періоди без дублювання та правової невизначеності.	Непропорційний вплив на малих і нескладних страховиків – підстава коригувати калібрування або перехідні строки. Не послаблювати вимоги до якості та пруденційної прийнятності активів.
21. Цифрова операційна стійкість і транскордонні режими	Імплементувати вимоги цифрової операційної стійкості (DORA) пропорційно розміру, складності та аутсорсингу страховика. Визначити облік інцидентів, тестування відновлення, контроль постачальників і критичних послуг. Повні механізми нагляду держави походження та держави перебування і свободи надання послуг вводити після членства в ЄС або появи спеціальної взаємної правової основи.	Вимоги і підготовка – 2027; поетапне впровадження та тестування – 2028; транскордонні режими – після правової готовності	НБУ – вимоги; страховики та постачальники критичних послуг – виконання; ВРУ, КМУ – необхідна правова основа	Перевірені плани безперервності та відновлення, облік інцидентів і контроль аутсорсингу. Транскордонні механізми мають взаємне правове забезпечення.	Вимоги відповідають значущості цифрових ризиків і не дублюють звітність. Передача послуги постачальнику не знімає відповідальності страховика.
22. Відновлення і врегулювання неплатоспроможності страховиків (IRRD)	Підготувати концепцію імплементації IRRD та кількісну оцінку впливу. Розмежувати плани відновлення страховика і плани державного врегулювання. Законодавчо визначити орган, підстави втручання, фінансування та інструменти передачі портфеля й упорядкованого виходу. Пропозиція АСБ – функція врегулювання в НБУ, операційно незалежна від поточного нагляду. Передбачити незалежну оцінку, захист клієнтів, оскарження і компенсацію кредитору, який отримав менше, ніж за звичайної ліквідації.	Концепція, оцінка впливу та вартості – 2027; законодавчий пакет – 2028; підзаконні акти і тестування – 2029; поетапний запуск – до 2030 за готовністю	НБУ – концепція і процедури; КМУ, Мінфін – інституційне та фінансове рішення; ВРУ – закон; страховики – плани і дані	Визначений законом орган, пропорційні вимоги до планів, працездатна передача портфеля і перевірені процедури врегулювання. Збереження виконання договорів і захисту клієнтів при виході страховика.	Власники першими несуть збитки; спеціальне врегулювання застосовується за визначених законом умов і суспільного інтересу. До запуску перевірити фінансування та операційну готовність. Фінансування врегулювання і загальний гарантійний фонд оцінюються окремо.
23. Спрощення процедур ФМ для продуктів із низьким ризиком	Запровадити ризик-орієнтоване спрощення фінансового моніторингу (ФМ) для низькоризикових страхових продуктів без накопичувальної або інвестиційної складової та не поширювати відповідні обов'язки на осіб, які не є суб'єктами за законом.	Оцінка ризиків і зміни – 2027; впровадження – 2028; оцінка часу та витрат – 2029–2030	Мінфін / НБУ / Держфінмоніторинг	Менший час укладання договору та адміністративні витрати без зниження ефективності контролю суттєвих ризиків.	Спрощення не застосовується там, де є суттєвий ризик фінансового моніторингу.

№ та напрям	Рішення та заходи	Етапи і строки	Рекомендовані виконавці	Результат і показник виконання	Умови запуску та контроль
24. Довіра та захист клієнта – IDD і професійні стандарти	Імплементувати Директиву про розповсюдження/реалізацію страхових продуктів (Insurance Distribution Directive, IDD): прийняти закон Про реалізацію страхових та перестрахових продуктів, врегулювати агентів/субагентів, професійну придатність, реєстр, управління страховим продуктом, конфлікти, скарги, санкції й перехідні положення. Синхронізувати податкові категорії посередників та професійний стандарт «Агент страховий».	Закон – I–II кв. 2027; професійний стандарт – 2027; запуск – після достатнього перехідного періоду	ВРУ / НБУ / Мінфін / Національне агентство кваліфікацій	Працююча система реалізації страхових продуктів без податкового або адміністративного дисбалансу; професійні вимоги не дублюються різними системами.	Надмірні адміністративні вимоги або випадковий ПДВ-дисбаланс – підстава відкласти чи скоригувати відповідні норми до запуску.
25. Людський капітал і професійні компетентності	Сформувати кадрову карту ринку за критичними професіями та погодити галузеву програму розвитку компетентностей. Поєднати профільну освіту, стажування, професійні стандарти, оцінювання компетентностей, безперервне навчання і підготовку викладачів. Для складних продуктів страхування життя передбачити окремі продуктові компетентності.	Кадрова карта і галузева програма – 2027; навчання, стажування і підготовка викладачів – 2028–2030; перегляд потреб – щороку	МОН, НБУ – координація за компетенцією; Національне агентство кваліфікацій – стандарти; заклади освіти, страховики та об’єднання – реалізація	Регулярні дані про кадрові потреби, вакансії, випускників і підготовлених фахівців; діючі програми стажування та підвищення кваліфікації для критичних професій.	Вимоги до навчання й оцінювання узгоджуються з професійними стандартами та правилами НБУ. Усунути дублювання кваліфікаційних процедур і необґрунтовані бар’єри входу.
26. Захист прав споживачів, канали продажу та страхове шахрайство	Забезпечити прозорість винагород, управління конфліктами інтересів і вільний вибір каналу продажу. Запровадити порівнянні показники скарг, підтверджених порушень і відновлених прав. Для продуктів контролювати покриття, відмови, строки виплат і продовження договорів. Встановити вимоги до обґрунтування витрат при достроковому припиненні, розкриття розрахунку повернення та усунення штрафних і подвійних утримань. Створити правову основу протидії страховому шахрайству і законного обміну даними.	Методики скарг і утримань – 2027; впровадження – 2028; протидія шахрайству – 2027–2029; оцінка результату – щороку	НБУ / АМКУ / МВС / Мін'юст	Зрозумілі умови договору, прозоре повернення коштів і фактичне відновлення порушених прав. Публікуються строки виплат, причини відмов і скарги на зіставну кількість договорів або вимог. Діє законний обмін інформацією про шахрайство.	Утримання відповідають обґрунтованим витратам і природі продукту: повернення премії та викупна сума розраховуються окремо. Відсоткова межа в договорі не підтверджує обґрунтованість усієї суми. Нагляд не замінює суд у приватному спорі; плани кримінальних проваджень не встановлюються.
27. Довіра та захист клієнта – штучний інтелект у страхуванні	Визначити пропорційні правила використання ШІ страховиками та страховими посередниками при аналізі потреб клієнта, підготовці та укладенні договорів, андеррайтингу, виявленні шахрайства та врегулюванні страхових випадків; передбачити контроль якості даних, недискримінаційність, людський контроль, пояснюваність та відповідальність за результат.	2027–2028	НБУ	Зрозумілі правила використання ШІ без послаблення прав клієнтів та без непропорційних бар'єрів для учасників ринку.	Зовнішня модель або технологічний постачальник не звільняє страховика чи посередника від відповідальності; вимоги мають бути пропорційними характеру і значущості автоматизованого рішення.
28. Доступність страхування воєнних ризиків	Визначити розподіл воєнних ризиків між власною участю клієнта, страховиками, перестраховиками, державою та міжнародним капіталом. Окремо врегулювати пряму компенсацію майна, компенсацію страхової премії та державне перестрахування. Удосконалити підтримку бізнесу за об’єктивними критеріями для юридичних осіб і ФОП. Для підтримки фізичних осіб підготувати оцінку витрат і вигід та пілот. Уніфікувати дані про збитки, території, тарифи, відмови і врегулювання.	Розподіл ризиків і бізнес-програма – 2026–2027; пілот для фізичних осіб – 2028 після оцінки; масштабування – 2029–2030 за результатами	КМУ / Мінекономіки / Мінрозвитку	Визначені ролі, ліміти, власна участь і джерела фінансування. Вимірюються застраховані об’єкти, страхові суми, відмови через ціну або нестачу ємності, строки та обсяг виплат.	Компенсація майна, підтримка премії та перестрахування мають окремі бюджети і критерії. Постійне податкове фінансування – після оцінки пілота, ліквідності, аудиту, бюджетних меж і недопущення дублювання допомоги. Субсидія премії сама по собі не збільшує перестрахову ємність.

№ та напрям	Рішення та заходи	Етапи і строки	Рекомендовані виконавці	Результат і показник виконання	Умови запуску та контроль
29. Державна перестрахова підтримка через ЕКА	Надати ЕКА чітку правову можливість частково перестраховувати ризики українських страховиків, які не можуть бути розміщені приватно на прийнятних умовах. Забезпечити фінансування, капіталізацію, правила управління ризиками та договори. Для великих збитків залучати міжнародних перестраховиків, фінансові організації та інші законні механізми гарантування.	Правова модель – до II кв. 2027; фінансова і договірна готовність – 2027; міжнародне масштабування – 2027–2028	КМУ / Мінекономіки / Мінфін / ЕКА	Підписані перестрахові договори, доступна ємність, визначені ліміти і ціна перестрахування; залучена міжнародна місткість поверх локального шару.	Право приймати ризики, капітал, ліквідність і дієві договори мають бути забезпечені до запуску. ЕКА доповнює доступне приватне перестрахування; державне фінансування та прийняті зобов'язання мають установлені межі.
30. Капітал і ліквідність у взаємодії з ЕКА	До початку прийняття ризиків визначити резерви, визнання перестрахових активів, вплив на капітал і власні кошти, оцінку вимог до ЕКА та контрагентського ризику. Забезпечити джерело ліквідності для виплати до отримання державної частини, строки відшкодування, юридичні гарантії виконання і порядок дій при затримці. Пруденційне визнання узгодити з реальною передачею ризику.	II–III кв. 2027; у будь-якому разі до початку прийняття ризиків державним перестрахуванням.	НБУ – пруденційні правила; КМУ, Мінфін, ЕКА – фінансування і гарантії виконання; страховики – договори та управління ризиком	Підтверджене фінансування і ліквідність, визначені строки перестрахового відшкодування. Вимоги до капіталу та резервів ураховують фактично переданий ризик і забезпечення.	Державний статус ЕКА не усуває контрагентського ризику. Регуляторне визнання не звільняє від власного андеррайтингу, утримання та управління ліквідністю.
31. Страхування поруки та страхові механізми забезпечення виконання зобов'язань	Забезпечити практичне використання договорів страхування поруки за класом 15 та інших страхових механізмів забезпечення у публічних закупівлях, будівництві й відбудові. Розробити стандарти андеррайтингу, договорів, даних і перестрахування. Питання надання страховиком фінансової гарантії опрацьовувати окремо і лише за прямої законодавчої авторизації.	Публічні закупівлі та клас 15 – 2026–2027; фінансові гарантії – 2027–2028 лише за позитивного правового рішення	Мінекономіки / НБУ / ВРУ	Фактичні закупівлі та проєкти зі страховим забезпеченням, ринкові продукти і статистика збитковості; окремий правовий режим фінансової гарантії, якщо він буде запроваджений.	Не змішувати страхування поруки з фінансовою гарантією як окремою фінансовою послугою. Ліцензія за класом 15 сама по собі не надає права видавати фінансову гарантію.
32. Страхування кіберризиків	Створити базову статистику кіберінцидентів і страхових збитків, стандарти андеррайтингових даних та підходи до перестрахування системних ризиків. Застосування ШІ узгоджувати з єдиними принципами, передбаченими напрямом "Довіра та захист клієнта – штучний інтелект у страхуванні".	Базова статистика – 2027; стандарти даних і перестрахування – 2028; розширення програм – 2029–2030	НБУ / профільні органи кібербезпеки	Регулярна статистика інцидентів, збитків, договорів, лімітів і перестрахування; доступні стандарти даних та умови розвитку страхових продуктів.	До формування базової статистики не встановлювати штучну числову ціль за преміями або охопленням. Автоматизація не повинна позбавляти клієнта людського перегляду складного чи спірного рішення.
33. Вартість державного регулювання	Проводити загальноринкове стандартизоване вимірювання регуляторних витрат, повторних запитів, людино-годин і витрат на відповідність. Професійні об'єднання залучати до методики; ДРС – за згодою як консультанта та експертного рецензента.	Методика – до III кв. 2027; перше вимірювання – IV кв. 2027; далі щороку; оцінка великих реформ – через 12–24 місяці після запуску	НБУ	Щорічне вимірювання регулярних, одноразових і нерегулярних витрат, витрат відносно премій та капіталу, людино-годин і повторних запитів. Результати використовуються для спрощення процедур та коригування вимог.	Результати неповної або нерепрезентативної вибірки не екстраполюються на весь ринок. Вимірювання має бути загальноринковим.